

'KOLEKTİF HAFIZAMIZDA HEPSİNİN YERİ VAR'

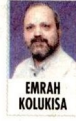

Cumhuriyet, kızlarıyla güzel

Gamze Taşdan'ın yeni resim sergisi "Cumhuriyet Kızları" Bozlu Art Project'in Mongeri Binası'nda sanatseverlerle buluştu.

Kendine has, grafik pratiğinden ilhamlı üslubuyla ürettiği yeni işlerini sergileyen Gamze Taşdan ile bir önceki sergisinden üç yıl sonra bir kez daha aynı mekanda, Bozlu Art Project'in Şişli'deki Mongeri Binası'nda buluşuyoruz. "Aslında 2021 içinde açacaktım bu sergiyi ama araya pandemi girince zamanlama şaşı ve bugüne kaldı" diyor Taşdan. Tam da Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlamaya hazırlandığımız günlerde serginin zamanlaması içeriğiyle daha uyumlu olamazdı herhalde. Modern Türkiye'nin temellerini atarken kadınlara özel bir yer atfedilen Atatürk'ün geleceğe dair vizyonunda önemli bir yer tutan imgelerin yer aldığı "Cumhuriyet Kızları" sergisi 30'lu ve 40'lı yılların kimileri ikonik anlama sahip fotoğraflarının yorumlanmasıyla oluşmuş. Taşdan "Bu resimlerin hepsi gerçek fotoğraflardan hareketle yapıldı. Elbette bazı müdahaleler yaptım. Örneğin bazı fotoğraflardaki erkek figürlerini ortadan kaldırdım ve tabii ki renklendirdim. Bazılarını muhakkak daha önce görmüşsünüzdür. Tanıdık geliyorsa ondandır" diyor sergiyi bizimle birlikte gezerken.

Sergiyi gezerken hemen her dönemde kadına bazı kimlikler ve "görevler" atfedildiğini düşünüyorum. Kimileri kadını eve kapatır ve ona sadece annelik görevini layık bulurken Atatürk ka-

EMRAH KOLLUKISA

dının toplumda bir yeri olmasını gerektiğinden hareketle bir tasavvur çizmiş. Cumhuriyet bir modernleşme, Aydınlanma projesiyse eğer kadınların yeri en önde olmuş Atatürk için. O yüzden özellikle 30'lu ve 40'lı yıllarda -"1950'den sonrası pek parlak değil, kadınlar için de memleket için de" diyor Taşdan-çekilmiş fotoğraflarda kadınlar ekseriyetle zamanın biçki/dikiş kurslarında, okullarda yani kamusal hayatın içinde görülüyorlar. "Cumhuriyet Kızları" da işte kadının bu görünürlüğünü kutsayan, kadının muhtemelen bugünkü halinden bile daha ileri konumunu öne çıkaran bir sergi.

Yüz detayı yok

"Kızların bu denli önde ve görünür olmaları biraz da politik bir tavır haline geldi" diyor Taşdan ve ekliyor: "Aslında amaç sadece kadınların iş gücü sahibi olmaları değil, bir yandan da yeni nesilleri yetiştirecekleri için Cumhuriyet ideolojisinin sağlam bir şekilde onlar aracılığıyla geleceğe aktarılmasıydı." Çizdiği resimlerde hiç yüz detayı olmasını ise şöyle açıklıyor sanatçı: "Onları kimliksizleştiriyorum. Kim oldukları önemli değil zaten kolektif hafızamızda hepsinin yeri var. Onun Ayşe ya da Gül olmasının önemi yok, neyi temsil ediyor ve neyi anlatıyor, önemli olan o."

Ünlü fotoğraftan esinlendi

Rukiye (Erkin), Sabiha (Gökçen), Afet (Inan), Zehra (Aylın), Atatürk'ün manevi kızları... Gamze Taşdan, Ata'nın manevi kızlarının bir arada görüntülediği bu ünlü fotoğraftan esinle çizdiği eserine de yer vermiş sergide. "Havacı Sabiha Gökçen ve tarihçi Afet

Inan'ı herkes tanıyor genellikle ama diğer ikisi çok tanınmaz." diyor Taşdan ve ekliyor: "Rukiye aslında Atatürk'ün bir başka ünlü fotosunda dans ettiği gelin kız... Zehra ise çok genç yaşta Paris'te bir trenden düşerek ölmüş, trajik bir hikayesi var."